

Net mensen

Net mensen

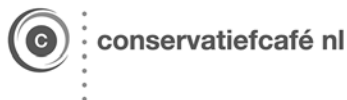
ledereen conservatief

Onder redactie van Riekelt Pasterkamp

UITGEVERIJ BOEKENCENTRUM, ZOETERMEER

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council® (FSC®) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

Dit boek is uitgegeven in samenwerking met Conservatief Café.

www.uitgeverijboekencentrum.nl
www.conservatiefcafe.nl

Ontwerp omslag: Reprovinci
Illustraties omslag en binnenwerk: Bob Leenders
Vormgeving binnenwerk: Gerard de Groot

ISBN 978 90 239 2769 3
NUR 740

© 2014 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ten geleide

“Nou, je hebt het vast al vernomen, Wilco & ik willen graag een leuk conservatief boekje en we willen jou vragen om dit boekje samen te stellen en persklaar te maken (als eindredacteur).”

Dit e-mailtje van Beppie de Rooy van uitgeverij Boekencentrum bereikte mij in juli 2013. Ze gaat verder: “Het is niet de bedoeling dat dit een elitair boekje wordt, maar laagdrempelig, voor iedereen die kennis wil maken met conservatief Nederland; beetje iets als ‘Conservatief voor dummies’.”

Dit boek verschijnt ter gelegenheid van de vijfde verjaardag van het Conservatief Café in Gouda. U treft in dit boek elf personen die in de vijf jaar dat het Conservatief Café bestaat, iets in het café hebben gezegd, gedaan of geroepen. De een mocht ik interviewen, een ander wilde zelf iets schrijven. Er was een uitgebreid archief, zo zei men. Dat archief heb ik nooit kunnen vinden. Of het moet het handjevol krantenknipsels en foto's zijn die verstopt staan op de site van het Conservatief Café.

Najaar en winter (zonder sneeuw en ijs) gingen heen. In de sprokkelmaand van 2014 waren de hoofdstukken klaar. Dick Berlijn, Lody van de Kamp, Arend Jan Boekestijn en Thierry Baudet richtten zich in eigen woorden tot de lezer. Arendo Joustra, Elbert Dijkgraaf, Mona Keijzer, Gert Jan Segers en Lilian Janse interviewde ik in januari. Hans Hillen en Hans Wiegel zijn beschreven aan de hand van openbare bronnen.

Kop en staart van dit boek komen van Bart Jan Spruyt. Hij ver-

taalde een stuk van de Engelse conservatieve filosoof Roger Scruton en geeft zijn eigen mening in de epiloog. Diederik Smit en Cor Verkade nemen respectievelijk een intermezzo en een (nieuwswaardige?) toegift voor hun rekening. Wilco Boender, voorzitter van het Conservatief Café, tekent voor een Woord vooraf. Gefeliciteerd overigens met uw vijfjarig bestaan. Alle medewerkers hartelijk dank. Het was mij een genoegen. En Beppie: laagdrempelig genoeg?

Riekelt Pasterkamp
Apeldoorn, maart 2014

Inhoud

Ten geleide	5
Riekelt Pasterkamp	
Woord vooraf	9
Wilco Boender	
Proloog – Wat geloven conservatieven?	13
Roger Scruton	
1. Monarchie – Twee hoeraatjes, drie is te veel	21
Arendo Joustra	
2. Gezag – Ik ben conservatief	31
Hans Hillen	
3. Gezin – Conservatief is SGP'er zonder Bijbel	39
Elbert Dijkgraaf	
4. Defensie – Strak en goed	49
Dick Berlijn	
5. Joden – Winnen door authentiek te blijven	57
Lody van de Kamp	
Intermezzo – Vroeger was alles beter	65
Diederik Smit	
6. Hulp – Het gelijk van Lord Bauer	69
Arend Jan Boekestijn	
7. Burgerschap – Mijn mannen zijn mijn alles	77
Mona Keijzer	
8. Idealisme – De grote ijsmeester	87
Hans Wiegel	
9. Islam – Zendeling op Twitter	97
Gert-Jan Segers	

10. Europa – Europese eenwording leidt tot oorlog	111
Thierry Baudet		
11. Vrouwen – Dame in de herensociëteit	119
Lilian Janse		
Epiloog – Het is over en uit	127
Bart Jan Spruyt		
Toegift – Als het nodig is	131
Cor Verkade		

Woord vooraf

Een druilerige winteravond, januari 2009. In het Verzetsmuseum Zuid-Holland houdt een prominent conservatief publicist een lezing over het thema 'Is er nog toekomst voor... de democratie?' Een meer dan tweeduizend jaar oud citaat van de Griekse historicus Polybius blijft laag hangen in het zaaltje aan de Goudse gracht. 'Alleen daar waar het als traditie geldt de goden te vrezen, de ouders te eren, oudere mensen te respecteren en de wetten te gehoorzamen, wanneer onder zúlke voorwaarden de wil van de meerderheid beslist, mag men van democratie spreken'.

Na afloop spraken we aan de bar met de spreker en enkele jongeren verder over het thema en stemden hartelijk in met de woorden van Polybius. Onder het genot van een goed glas wijn bespraken we met elkaar ook het jammerlijk ontbreken van een fysiek ontmoetings- en debatcentrum voor conservatieven, voor mensen die de klassieke deugden en de traditie en beschaving uit Jeruzalem en Athene als onmisbaar fundament voor gezin, onderwijs en samenleving zien.

Maar iets wat ontbreekt, kun je oprichten. Met de (toen bloggende) jongemannen Frank Verhoef en Rutger Schimmel, die zich niet schaamden zich conservatief te noemen, heeft ondergetekende op 6 mei 2009 het Conservatief Café opgericht. Met een eenvoudige doelstelling: het samenbrengen van conservatieven uit alle geledingen van de samenleving.

En nu, vijf jaar later, hebben we ruim dertig prachtige avonden gehad waarop ontmoeting en debat plaatsvond. Onze bezoekers (variërend van 70 tot 300 in aantal, en van 16 tot 86 jaar oud) luisterden naar sprekers van topniveau en discussieerden tot in de nachtelijke uurtjes met de sprekers en medebezoekers.

Over de muren van partij, burgerlijke staat, geloof en maatschappelijke positie heen was er vaak erkenning en herkenning. We hebben allemaal onze eigen visie en voorkeuren, maar het Conservatief Café is en zal altijd onafhankelijk blijven ten opzichte van partijen en denominaties. Daarin ligt ook de kracht van onze avonden en dat is ook terug te zien in de diversiteit van onze (conservatieve) sprekers.

We zijn trots op de kleine dingen die vanuit ons initiatief zijn ontstaan. Er zijn inmiddels leesgroepjes, vriendschappen en vriendenkringen ontstaan en ouderen gaan in gesprek met jongeren over belangrijke maatschappelijke thema's. Al geloven conservatieven in de krachten vanuit de samenleving zelf, maatschappij en samenleving hebben ook alles te maken met overheid en politiek. In onze volksvertegenwoordiging komen visies en meningen ook vaak samen. Het conservatieve geluid in de politiek is met name bij de confessionele partijen regelmatig terug te horen. Dit ziet u evenredig in dit boek terug.

En als u mensen uit 'bepaalde hoeken van de samenleving' op onze avonden heeft gemist kan dat kloppen. Met overtuigde socialisten en moderne liberalen hebben conservatieven niet zoveel, al gaan we graag met hen in debat.

Vrouwen ontbreken op onze avonden ook zeker niet. Al mag en moet dit aantal natuurlijk verder groeien. Ook steeds meer jongeren bezoeken onze avonden. Dat is mooi. Een gedachtegoed met fundamenten die terugreiken tot Jeruzalem en Athene, en waar vrouwen, mannen en jongeren zich aan weten te binden, heeft toekomst. En die ideeën zijn het waard een grote plaats te

krijgen in opvoeding en maatschappij, ondanks al het politiek gerommel van deze eenentwintigste eeuw.

We zijn trots op onze sprekers en op onze bezoekers. Vanaf deze plaats dan ook een grote dank voor de bereidwilligheid van de sprekers om op onze avonden te komen spreken en voor hun inhoudelijke en enthousiaste bijdragen. Ook oprechte dank aan al onze bezoekers (stamgast, sympathisant of passant) en vrijwilligers die ervoor hebben gezorgd dat het Conservatief Café in vijf jaar tijd een succes is geworden.

Zo'n eerste lustrum is voor ons dan ook reden tot een conservatief feestje. En bij een conservatief feestje hoort naast wijn, bier, whisky en sigaren ook een verrassend boek. En dat boek heeft u nu voor u liggen. Een boek dat de deur opent van een grote boekenkast rond conservatieve thema's en wijsheden. Een boek dat voor iedereen te begrijpen is en dat vragen beantwoordt. Een boek met gedachten geput uit oude bronnen, vertaald naar de actualiteit. Een boek waarbij u soms een glimlach niet kunt onderdrukken. Een boek waarin u bekende Nederlanders ontmoet die de afgelopen jaren op ons Conservatief Café hebben gesproken en die u echt iets te vertellen hebben.

We zijn vereerd deze sprekers opnieuw in deze uitgave aan het woord te kunnen laten. Wij danken hen ook hartelijk voor hun medewerking.

Of u zich nu conservatief noemt of niet: dit is een boek waarin u zich minstens een paar keer zult herkennen. Wie dan conservatieven zijn? Conservatieven zijn eigenlijk Net mensen. Kortom: iedereen is conservatief!

Veel leesplezier en welkom op onze avonden.

Wilco Boender

voorzitter en oprichter Conservatief Café

Proloog – Wat geloven conservatieven?

Roger Scruton

Manchester, 27 februari 1944
Brits conservatief filosoof en
schrijver

Een tijdje geleden kwam ik met enkele vrienden bij elkaar om te discussiëren over de vraag wat conservatieven nu precies geloven, en hoe hun opvattingen zich tot onze huidige situatie verhouden. Na enkele pogingen een korte beginselverklaring op te stellen, lieten we de zaak weer even rusten. Uit de fragmenten heb ik nu een manifest samengesteld. Hier is het. Ik presenteer het onder mijn eigen naam omdat ik alleen er de verantwoordelijkheid voor neem. Maar ik erken graag de hulp en inspiratie van de vele vrienden met wie ik over deze onderwerpen heb gesproken. Dit manifest biedt naar mijn mening het hart van de conservatieve wereldbeschouwing. Ik koester nog altijd de hoop dat deze positie de beslissingen zal beïnvloeden van een toekomstige conservatieve regering.

Conservatieven geloven dat onze identiteit en waarden door onze relaties met andere mensen worden gevormd, en niet door onze relatie met de staat. Onze rechten en verantwoordelijkheden als individuen worden geïnspireerd door gewoonten die de test van de tijd hebben doorstaan en door de rechtstaat worden beschermd. In de moderne wereld is de rol van de staat onvermijdelijk zeer uitgebreid, maar conservatieven geloven dat de reikwijdte van de staat altijd moet worden uitgedaagd.

Het is daarom tijd om het fundamentele uitgangspunt van het conservatisme te bevestigen, namelijk dat de staat een middel is en geen doel. De samenleving (*civil society*) is het doel, en de staat is het middel om haar te beschermen. De sociale wereld ontstaat door vrije associaties, geworteld in vriendschap en het leven van de gemeenschap. En de gewoonten en instituties die wij koesteren, zijn van onderop gegroeid, door de ‘onzichtbare hand’ van de coöperatie. Zij zijn slechts zelden van bovenaf opgelegd door het werk van de politiek, die tot taak heeft om onze verschillende doelstellingen met elkaar te verzoenen, en niet om ze te dicteren of te controleren.

Conservatieven geloven in respect voor individuele vrijheid en voor de afspraken, gewoonten en instituties die daaruit voortvloeien. Gerechtigheid betekent het zeker stellen dat de verplichtingen die natuurlijk tussen vrije en verantwoordelijke personen opkomen, de erkenning en bescherming krijgen die zij nodig hebben. Dit betekent niet dat de minder bedeelden van de samenleving aan hun lot moeten worden overgelaten; het betekent dat de belastingen die worden gebruikt om hen te ondersteunen op een rechtvaardige wijze moeten worden geïnd en efficiënt moeten worden verdeeld.

Volgens vele mensen op Links bezitten mensen sociale en economische rechten, hoe zij zich in hun leven ook hebben gedragen. Deze ‘mensenrechten’ zijn in toenemende mate niet tot negatieve vrijheden beperkt, zoals het recht op leven en het streven naar geluk zoals die in de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring worden bevorderd, maar omvatten ook positieve claims, zoals het recht op huisvesting, gezondheidszorg en uitkeringen. De zich als maar uitbreidende toekenning van deze verworvenheden wordt door nationale en internationale hoven verleend, hoeveel zij ook kosten. En deze groeiende onrechtvaardigheid, zowel jegens eerlijke belastingbetalers als

jegens toekomstige generaties die de kosten moeten opvangen van onze huidige uitbundigheid, wordt gerechtvaardigd met een beroep op ‘sociale rechtvaardigheid’. Conservatieven geloven dat het tijd wordt om terug te keren tot een meer natuurlijke vorm van gerechtigheid, die verantwoord gedrag beloont en de vrije afspraken overeind houdt waarop een gezonde samenleving berust.

Door onze grenzen open te stellen voor onbeperkte immigratie, zowel wat de aantallen als de kwaliteit betreft, heeft Links de zaden geplant voor een sociale fragmentatie die het debat heeft vergiftigd en patriottisme in de traditionele betekenis van het woord heeft veranderd in een vruchteloze oefening in nostalgie. In deze omstandigheden moeten we opnieuw de principes doordenken die onze politiek moeten leiden. En in die principes moeten we de twee complementaire aspiraties opnemen van de beide kanten van het conservatieve temperament: Burkes visie van een sociale orde die gebaseerd is op continuïteit en de macht van de wet, en het geloof van Robert Peel en Margaret Thatcher in vrijhandel en een grotere vrijheid voor hen die hun leven en dat van hun families willen verbeteren.

Wij geloven dat de volgende principes het fundament moeten vormen van een moderne conservatieve politiek:

1. De natiestaat is de enige drager van democratische legitimiteit. Links heeft de natie extern willen verzwakken en intern willen verdelen – extern door zijn onvoorwaardelijke aanvaarding van het primaat van de supranationale autoriteit van de Europese Unie, en intern door onderscheidloze immigratie en klassenstrijd, die tot voor kort bovenaan de agenda van het binnenlands beleid stonden. We moeten de bevolking eraan herinneren dat conservatieven toegewijd zijn aan het smeden van een nieuwe band van eenheid voor ons land, een band die